

COMMISSIE LANDELIJK GEBIED

Aan:

De leden van provinciale staten van Drenthe

Assen, 8 december 2011

Behandeld door de heer G.B. Buijs (0592) 36 5423

Onderwerp: Onderhandelingsakkoord Natuur

Geachte leden,

In haar vergadering d.d. 5 december 2011 heeft de Commissie Landelijk Gebied (CLG) het Onderhandelingsakkoord Natuur besproken. De CLG is een adviesorgaan voor gedeputeerde staten (GS) maar omdat GS over het Onderhandelingsakkoord Natuur reeds een standpunt hebben bepaald richten we ons rechtstreeks aan de leden van provinciale staten. Aan de beraadslaging in de CLG ligt onder andere het Statenstuk 2011-508 ten grondslag.

De CLG neemt kennis van de voorgenomen decentralisatie van taken op het gebied van natuur en ontwikkeling van het landelijk gebied naar de provincie. De CLG onderschrijft het belang van de centrale rol van de provincie voor het landelijk gebied in brede zin. Hierbij is niet alleen sprake van beheer van natuur en natuurdoelen maar handelt het ook en met name over het veel bredere belang van vitaal platteland (wateropgave, robuuste landbouwstructuur, economische vitaliteit, krimp). Vanuit die brede opvatting over natuur- en plattelandontwikkeling is de verdere ontwikkeling van dit beleidsterrein een belangrijke randvoorwaarde voor een economisch gezonde regionale economie in Drenthe.

De financiële lijn uit het onderhandelingsakkoord baart de CLG echter grote zorgen. Voor doelen in het landelijk gebied zijn geen of onvoldoende Rijksmiddelen beschikbaar. Zo worden ook belangrijke wettelijke taken overgedragen aan de provincie zonder bijbehorende capaciteit, grond en geld. De CLG constateert op grond van de onderliggende stukken dat er –zonder aanvullingen- onvoldoende middelen en waarborgen zijn om te voldoen aan de lopende (huidige) verplichtingen voor natuur en (landinrichtings-)projecten en op termijn voor het Drentse aandeel in de Internationale verplichtingen, Kaderrichtlijn Water, Natura 2000, biodiversiteit en PAS. In het deelakkoord natuur is afgesproken dat de lopende verplichtingen uit het ILG als mede de ontwikkelingsopgave voor de Internationale verplichtingen, Kaderrichtlijn Water, Natura 2000, biodiversiteit en PAS betaald moeten worden uit het grond-voor-

grond principe. De CLG constateert dat het door het Rijk landelijk beschikbare gestelde areaal BBL bezit dat voor verkoop in aanmerking komt, circa 11.000 ha, amper toereikend zal zijn om de lopende verplichtingen van 420 miljoen euro te kunnen betalen. De CLG plaatst unaniem grote vraagtekens over de uitvoerbaarheid van de hier gekozen constructie maar onderschrijft het belang dat pas ingestemd wordt met het onderhandelingsakkoord als er harde waarborgen zijn voor de uitfinanciering van de ILG-verplichtingen en hierover met de andere provincies dan wel het Rijk bindende afspraken zijn gemaakt.

De CLG realiseert zich dat in tegenstelling van wat het Onderhandelingsakkoord Natuur suggereert, er uit het grond-voor-grond principe geen geld meer beschikbaar komt voor de ontwikkelingsopgave.

Aangezien de provincie verantwoordelijk wordt voor deze ontwikkelingsopgave vindt de CLG het onverantwoord om hiermee te wachten tot de evaluatie in 2016. De CLG is bevreesd dat anders de vitalisering van het landelijk gebied, als mede de realisatie van de herijkte EHS ernstig zal stagneren. Met het wegvallen van de provinciale bijdragen in het gebiedsgericht beleid zullen ook andere doelen ernstig onder druk komen te staan. De waterschappen spreken, ondersteund door de partners in de CLG, in dit verband hun zorgen uit over de uitvoering van de wateropgave en KRW en vragen zich af welke effecten dit geheel zal hebben op de bestuursakkoorden water – die ook in Europees verband- doelen bevat voor het jaar 2015. De CLG wil Provinciale Staten er dan ook met klem op wijzen dat het instemmen met het deelakkoord natuur ook betekent dat de provincie daarmee haar verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het landelijk gebied moet nemen. Een vitaal landelijk gebied is voor de provincie Drenthe van eminent belang voor de sociaal economische ontwikkeling en leefbaarheid. Dit betekent dat niet uitsluitend de focus moet komen te liggen op het beheer en de Internationale afspraken, maar dat de provincie ook haar verantwoordelijkheid moet nemen voor een Vitaal Platteland. Naast de realisatie van de herijkte EHS betekent dat bijvoorbeeld ook grondverwerving, landbouwstructuurverbetering, landschap, nationale parken, recreatieve infrastructuur, schaapskuddes en de leefbaarheid op het platteland.

Tot slot wijst de CLG er op dat integrale gebiedsontwikkeling samen met onze partners, zoals de terreinbeheerders, gemeenten en waterschappen succesvol is geweest om onze doelen te realiseren.

Daarbij heeft het instrument landinrichting een belangrijke rol gespeeld. Met relatief weinig middelen kan ook het instrument planmatige kavelruil een belangrijke bijdrage leveren aan de landbouwkundige structuurversterking, maar tevens een rol spelen bij leveren aan de realisatie van integrale gebiedsdoelen zoals WB21, Kaderrichtlijn Water en de herijkte EHS.

De CLG benadrukt hierbij het belang van het nakomen van de afspraken met de maatschappelijke partners, zoals vastgelegd in het Collegeprogramma en het Groenmanifest en vindt het belangrijk dat deze ambities niet bij voorbaat al worden losgelaten. De CLG vindt de in het statenstuk daarover opgenomen passages te prematuur en stelt voor dat in samenwerking met de Groenmanifest partijen nagegaan wordt, welke mogelijkheden de partners gezamenlijk zien.

De CLG heeft aangegeven dat zij bereid zijn om met de provincie mee te blijven denken, maar ook zullen de daarbij betrokken partners zich inzetten voor de

financiering van de gezamenlijke doelen. Zij zijn echter niet bereid om de financiering volledig over te nemen. De CLG wil creatief zoeken naar verdienmodellen, maar spreekt ook uit dat hier geen te hoge verwachtingen bij moeten worden geplaatst. De CLG ziet wel dat gezien de financiële situatie ambities naar beneden moeten worden bijgesteld en pleit hierbij met name voor een langere uitvoeringstermijn waarbij er wel duidelijkheid moet bestaan over de aanpak en ambitie voor de komende jaren.

Advies:

- De Commissie Landelijk Gebied adviseert om pas in te stemmen met het Onderhandelingsakkoord Natuur indien er voldoende waarborgen zijn voor de middelen zoals deze zijn opgenomen in het statenstuk. Daarmee onderschrijft de CLG de opschortende voorwaarden.
- De Commissie Landelijk Gebied benadrukt dat het instemmen met deelakkoord natuur expliciet betekent dat de Provincie verantwoordelijk wordt voor een Vitaal Platteland. Consequentie daarvan is dat de provincie structureel voldoende financiële middelen beschikbaar moet stellen voor de ontwikkeling van de integrale gebiedsopgave van het landelijk gebied. Daarbij gaat het om beheer, Internationale verplichtingen, Kaderrichtlijn Water, Natura 2000, biodiversiteit en PAS, maar ook om grondverwerving, landbouwstructuurversterking, schaapskuddes, landschap, nationale parken en vitalisering van het landelijk gebied.

Hoogachtend,

W. Wolthuis
Plv. voorzitter Commissie Landelijk Gebied

Afschrift aan: gedeputeerde staten van Drenthe